„Magyar nyelv! Sarjadsz és egy vagy velünk / és forró, mint forrongó szellemünk!”

www.nyugatijelen.com

NYUGATI JELEN

Polgári napilap

Megjelenik Arad, Fehér, Hunyad, Krassó-Szörény és Temes megyében

2,00 lej
Előfizetőknek **kedvezményesen**

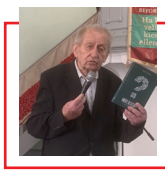
XXXV. évfolyam, 9325. szám • 8 oldal
Csütörtök, 2023. szeptember 28.

Petőfi, a 200 éve született influenszer 3.

Természetről, emberekről, betonról 4.

Élet a zaklatás, a megfigyelés és a gondviselés árnyékában 5.

Neológ zsinagóga, aradi zsidóság

„Kiküldött tudósító” voltam kedden délután a Kölcsey Egyesület szervezte, *Az aradi neológ zsinagóga és egy eltűnt aradi közösség* című előadásra. Szívesen mentem, mindig is érdekelt az annyi megpróbáltatást átélt, hányatott történelme során szörnyű igazságtalanságot megért zsidóság sorsa, s az aradiaké mondhatnám különösen. A Nyugati Jelenben közölt írás Fekete Károly, a Kölcsey tudós alelnökének tollából kiváló beharangozónak bizonyult, a zsinagóga termét, azt hiszem, nem is várt nagyszámú közönség töltötte meg. (Jó, nem egészen.) Egy adott pillanatban átfutott rajtam: sajnos, tán már egész Aradon nem él annyi zsidó, mint ahányan itt összegyűltek – pláne nem viszonylag sok fiatal, mint ahányat ott láthattunk.

A sorrendben első előadó minden bizonnyal elmondta, miért neológ, mikor, hogyan épült ez a zsinagóga (van Aradon egy jóval későbbi építésű ortodox is az 1920-as évekből), hogy mi az az ortodox és neológ a zsidó vallásban. Mondom: bizonyára, mert hallani, sajnos, csak szó- és mondattöredékeket hallottam, értettem úgy a 9-10. sorból. Pár prces késéssel érkeztem, naná, hogy ezúttal pontosan kedtek, s nekem már, meg a velem érkezett kollégának csak a tágas terem hátsó részében jutott hely. Ha csak magam lettem volna, és gyengülő fülemre foghatom a dolgot, hagyján – csakhogy senki más sem értette a két előadó szövegét a környéken, a több mint egyórás előadás után sokan kérdezés nélkül is élénken panaszkodhatnak.

A neológ zsinagóga közönsége

Fotó: Kurunczi Ferenc

Aradnak van egy országosan elismert kiváló akusztikájú helyisége – a Kultúrpalota hangversenyterme –, és néhány sajnos, kivételesen rossz akusztikájú, köztük a Városháza (igen szépen renovált) díszterme, vagy a méretes minorita templom. Ez utóbbi kettő évek óta hangosítást kapott (manapság ez viszonylag kevés pénzből játszi könnyedséggel megoldható). Ennek dacára úgy két-három hónapja hozzám hasonlóan panaszkodott az akkor zsúfolásig telt terem hallgatóságának tekintélyes része, hogy alig értett valamit, de inkább semmit a különben nagyon érdekes előadásból.

Vissatérve a zsinagógai rendezvényre: fejhajtás volt az egykor igen népes, a város gazdasági, kulturális, egészségügyi, szociális és sportéletében számarányán felül teljesítő, sok kiváló személyiséget adó zsidóság előtt. Mára – tízszer is sajnos – mondhatni írmagjuk maradt. Nagyon hosszú ideje egy közös imára sem tudnak összegyűlni – ahhoz tíz férfi kellene –, ha pedig temetni kell – de alig van már kit – messziről kell rabbit hozni...

JÁMBOR GYULA

Római kori arany ékszereket találtak a régészek Gyulafehérváron

Értékes leletet, a többi között római kori arany ékszereket és egy ritka bronzedényt találtak a régészek Gyulafehérváron.

A román sajtó beszámolója szerint a leletek ott kerültek elő, ahol márciusban munkások kotrógéppel széttörtek egy római kori szarkofágot. A régészek a tavasszal történt incidens után átvették az erdélyi város temetője melletti terület felügyeletét. A városvezetés ezzel szeretné bővíteni a sírkertet, de a szakemberek előtte régészeti feltárást tartottak szükségesnek. Gyulafehérvár Apulum néven a római korban is lakott volt, Dacia tartomány egyik legjelentősebb városa.

A Román Televízió közlése szerint az eddigi leggazdagabb leletet találták: nyolc aranyékszer és egy ritka bronzedény került elő, amelyhez hasonlót eddig nem találtak Dacia tartomány területén. Emellett egy ékszerdobozt, pénzérméket, több száz cseréptöredéket és egy római kaszát is találtak, utóbbi egyedinek számít a térségben. A szakemberek szerint a leletek többsége a 3. századból való, de korábbi korokból is találtak tárgyakat.

Az Adevărul központi lap beszámolója szerint a 60 napig zajló ásatást a gyulafehérvári önkormányzat finanszírozta. Több mint ötven helyszínt, köztük 19 római kori sírt tártak fel a szakemberek, akiket meglepett a leletek gazdagsága, mivel a római kori sírok többségét korán kirabolták – írta a lap.

A leletek egy részét restaurálták, rekonstruálták a múzeum munkatársai, és a tervek szerint kiállításon is bemutatják azokat.

A gyulafehérvári temető bővítési munkálataira márciusban figyelt fel a sajtó és a szakma, amikor az itt dolgozó munkások kotrógéppel széttörtek egy 1700 éves, római kori szarkofágot. A területen csak régészeti feltárást követően lett volna szabad munkálatokat végezni.

Fehér megyei rendőrség bűnvádi eljárást indított az ügyben rongálás és régészeti lelőhely tönkretétele vádjával, de a vizsgálatot azóta sem zárták le – állítja az Alba24 hírportál.

(Forrás: MTI)

Ursula von der Leyen: Az EU-nak jövőképet kell meghatároznia a sikeres bővítéshez

Az EU-nak jövőképet kell meghatároznia a sikeres bővítéshez, ezért az Európai Bizottság elkezdett dolgozni egy sor, a bővítést megelőző politikai felülvizsgálaton – jelentette ki Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke szerdán Brüsszelben.

Von der Leyen a szeptemberben megválasztott Evika Silina lett kormányfővel közösen tartott sajtótájékoztatóján támogatásáról biztosította a lett kormányfőt a lett–fehérorosz határon a közelmúltban kialakult illegális migrációs nyomással kapcsolatban.

„Az EU az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség személyzetét küldte segítségül, 63 millió euró többletfinanszírozást mozgósítottunk a határőrizetre. Fehéroroszország a migránsokat cinikus módon eszközként használja fel hibrid támadásokra. Továbbra is szoros figyelemmel kísérjük a határon kialakult helyzetet” – hangsúlyozta.

Hozzátette: az ilyen hibrid támadások elkerülése végett gyors politikai megállapodásra van szükség az új migrációs csomagról, továbbá kulcsfontosságú a többéves uniós pénzügyi keret felülvizsgálata, amelyben a migrációra vonatkozó kiegészítő elem is szerepel.

Evika Silina elmondta: a lett kormány egyértelműen Európa-párti álláspontot képvisel, Lettország csak egy erős EU-ban „virágzik”. Ez a lett társadalom álláspontja is – tette hozzá. Mint mondta, kormánya továbbra is szorgalmazni fogja, hogy az EU támogassa Kijevet az orosz–ukrán háborúban, ameddig csak szükséges.

(Forrás: MTI)

Magyarországon rendezik az U19-es női labdarúgó Európa-bajnokságot

Változatos programok a Nemzeti Vágta hétvégi döntőjén

Vámosék ötgólos hátrányból álltak fel, Zalánkiék sima győzelemmel rajtoltak

8. / Sport

€	4,9743	↗
$	4,7112	↗
Forint	1,2777	↗

120 Ft.; 0,60 euró. Havi 1800 Ft.; 9 euró + postaköltség

5 948429 702417 22 269

Rohanó világunkban az újságolvasás örömét örömét mi nyújtjuk Önnek!

NYUGATI JELEN